

Kalakannan elpymisestä kannettiin huolta

Auvinen vertaa kalastajien ja merimetsojen pyydystämien kalojen määriä keskenään kesältä 2009.

– Merimetsot söivät kuhia noin 100 tonnia ja ahvenia noin 240 tonnia. Ammattikalastajat pyydystivät kuhia noin 174 tonnia ja ahvenia 282 tonnia.

Lähes samansuuruisien summien erot tulevat kuitenkin kilojen sijaan kalan lukumäärissä.

Ammattikalastajat saavat kalastaa vain tietyn kokoisia kaloja. Merimetsot taas syövät sekä isoja että pieniä kaloja.

– Kuinka monen kuukauden palkasta te olette valmiita luopumaan, ennen kuin siitä tulee vakava haitta taloudellenne? Kysyy kalastaja katsomosta.

– Jos merimetsojen ja hylkeiden annetaan mellaan oman mielensä mukaan, ei kalakanta välttämättä elvy enää aikaisemmalle tasolle, huomauttaa toinen kalastaja.

Varsinais-Suomen TE-keskuksen kalatalousyksikön ja sitä kautta myös merimetsoneuvottelukunnan näkemyksen kannan nykytilasta ja tulevaisuuden toimista toi Kari Ranta-aho.

– Ei luonnonsuojelun tarkoitus ole aiheuttaa ongelmia ammattikalastajille, mutta hyvää tarkoittaen voi saada pahaa aikaiseksi, toteaa kalatalouspäällikkö Ranta-aho.

Ranta-ahon mukaan merimetsoneuvottelukunnassa selvitetään, miten merimetson suojelutaso pystytään määrittelemään sekä se, kuinka keskeisten alueiden ammattikalastus pystytään turvaamaan.

– Merimetsoon kohdistuvien toimenpiteiden vaikutukset täytyy miettiä sekä merimetsojen, kalastajien että kalakantojen kannalta, Ranta-Aho korostaa.

Poikasten oksennusnäytteiden perusteella merimetsojen ravinto näyttäisi koostuvan pääasiassa särjestä, mutta kivinilikka, ahven ja kuha ovat myös tärkeitä ravinnonlähteitä.

Merimetsot kuumementavat tunteita

”Luonnonsuojelun tarkoitus ei ole aiheuttaa ongelmia kalastajille”

Katja Kaartinen

– Merimetsojen laiton häirintää on tapahtunut tänä vuonna enemmän kuin koskaan aikaisemmin, ilmeisesti tästä syystä Taivassalon edustalta on hävinnyt yhdyskuntia, sanoo Suomen ympäristökeskuksen ylitarkastaja Timo Asanti.

Asantin mukaan Suomessa on noin 48 merimetsoyhdyskuntaa, joista Uudenkaupungin, Kustavin ja Taivassalon ulkoluodoilla on noin viisi alle tuhannen linnun yhdyskuntaa.

– Merimetsolla ei ole perinteistä riista-arvoa, joten sitä ei haluta ampua ravinnon takia. Maassamme ei ole merimetsokannan rajoitustoimille taloudellisia tai ekologisista perusteista, kertoo

Asanti.

Asanti huomauttaakin, että säädettyä lakia tulisi noudattaa eikä rauhoitettua lintua saisi turhaan häiritä. Alueelliset ympäristökeskukset myöntävät luonnonsuojelulain mukaan mahdollisia poikkeuslupia merimetsojen ampumista varten.

– Lupaa hakiessa täytyy olla todella hyvät perusteet. Ensi keväänä ampumislupien kynnystä tullaan todennäköisesti alentamaan, jos ministeri Paula Lehtomäki saa kantansa läpi, tarkentaa Asanti.

Ongelmaa ei kannata siirtää

Turussa torstaina järjestettyyn merimetson nykyti-

lannetta Saaristomerellä valottavaan keskustelutilaisuuteen oli saapunut paljon väkeä.

Kalastajat ottivat rohkeasti kantaa ja eräs kysyikin, voiko merimetson pesän siivota omistamaltaan saarelta pois.

– Linnut tulevat todennäköisesti seuraavana vuonna katsomaan vanhaa, tuttua pesimäluotoa. Ne rakentavat sinne tai jonnekin lähetyville uuden pesän. Pesiä rikkomalla ei ongelma ratkea, vaan se siirtyy, vastaa Asanti.

Asanti toivookin, että kalastajat ja muut rannikko-seutujen asukkaat tukisivat viranomaisia parhaillaan tekeillä olevassa merimetsokannan vaikutuksia kartoittavassa tutkimuksessa.

Ravintona särkeä, kuhaa ja ahventa

Turun ammattikorkeakoulun opettaja Sami Lyytinen puolestaan tutki kesällä 2009 merimetson ravinnonkäyttöä Saaristomerellä. Poikasten oksennusnäytteiden perusteella merimetsojen ravinto näyttäisi koostuvan pääasiassa särjestä, mutta kivinilikka, ahven ja kuha ovat myös tärkeitä ravinnonlähteitä.

– Esimerkiksi Kustavin

Klupissa merimetsojen syömistä ravinnosta oli kiloiksi muutettuna 60 prosenttia kivinilikkaa, sanoo Lyytinen.

Merimetsokannan kalastusvaikutuksista tarkemmin kertoi Riista- ja kalatalouden tutkimuskeskuksen tutkija Heikki Auvinen.

– Merimetsa syö suunnilleen 400 grammaa pesimäaikaista ravintoa päivässä. Merimetsa vaikuttaa saalistamisellaan myös kalojen käyttäytymiseen, lisää Auvinen.

Merimetsot

– Suomen merimetsokanta alle 10 % Itämeren alueen merimetsoista

– Suomessa noin 16 000 pesivää paria

– Kanta kasvaa vuodessa noin 5 000 yksilöllä

– Ensipesintä Suomessa vuonna 1996

– Sisävesillä ei pesintää

– Syö pesimäaikaan pääasiassa särkeä, kivinilikkaa ja ahventa

– Pesimäluotojen puut kuolevat nopeasti typpipitoisen ulosteensa vuoksi

– Merimetson keski-ikä noin viisi vuotta

